

»The Sci-Fi« CANON A-1

Flervejs automatik er nu ikke længere et begreb, men et faktum i moderne kamerateknik. Minolta startede med XD-7, hvor der er frit valg mellem lukker- og blænderprioriteret automatik. Nu er Canon her så med superkameraet A-1 – et SCI-FI kamera med hele fem former for automatik.

Fænomenet A-1

Efter nærmere omtanke måtte Sci-Fi være en forkortelse af Science-fiction. Den engelske brochure brugte dette udtryk på forsiden og længe inde i bladet kunne man læse, at Canon A-1 skulle være »lysår« forud sin tid. Noget er der nok om sagen. Nu er lysår jo en hård målestok, men på den anden side gad jeg nok vide hvad det næste skulle blive indenfor moderne kameraindustri.

Med Canon A-1 er vi nu kommet så langt, at man dårligt kan forlange mere af et systemkamera. Man fristes til at sige: »Den kan bare det hele!« Men hvad kan den så – fotografere? Naturligvis, men inden man går igang med dette tekniske vidunder er det klogt at stifte indgående kendskab med brugsanvisningen. For, som en svensk kollega skrev – man skal faktisk have et slags kørekort,

for at kunne udnytte Canon A-1 fuldt ud.

På den anden side kan Canon A-1 betjenes af begynderen, f.eks. på programmeret automatik, uden større kvaler. Men som sagt, vil man udnytte A-1 optimalt, så må man lære den mange funktioner og muligheder at kende – og det tager tid. For mit vedkommende noget med et par måneder og en snes ruller film før et eneste ord var skrevet.

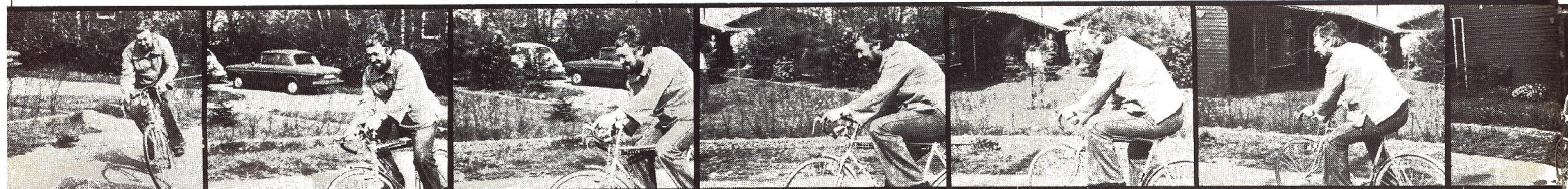
A-1 kameraet

Canon A-1 er gået hen og blevet: »Tredje gang – lykkens gang« i Canon A-familien. Man startede ud med det lille automatiske AE-1 med lukkertidsprioriteret automatik og winder-tilslutning. Herefter kom Canon AT-1, den manuelle udgave af AE-1, hvor eksponeringen stilles via efterføringviser; og så nu Canon A-1 med alle tænkelige muligheder. Bl.a. med kobling til en rigtig motor med billedfrekvens op til 5 bill/sek. Kameraet er på trods af de mange muligheder en lille kompakt sag og ikke væsentlig større end Canon AE-1. En af de første ting man på selve kameraet lægger mærke til, er det anatomisk

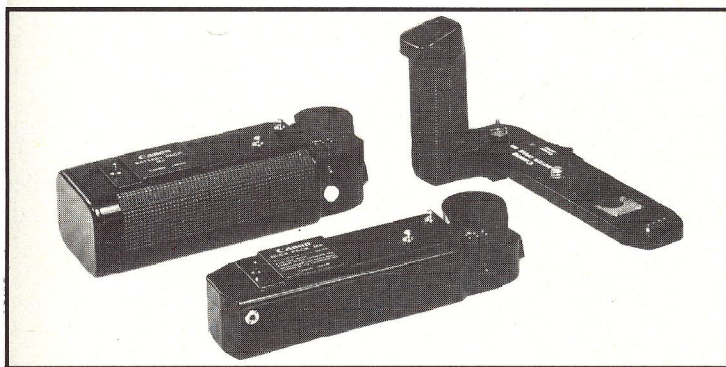
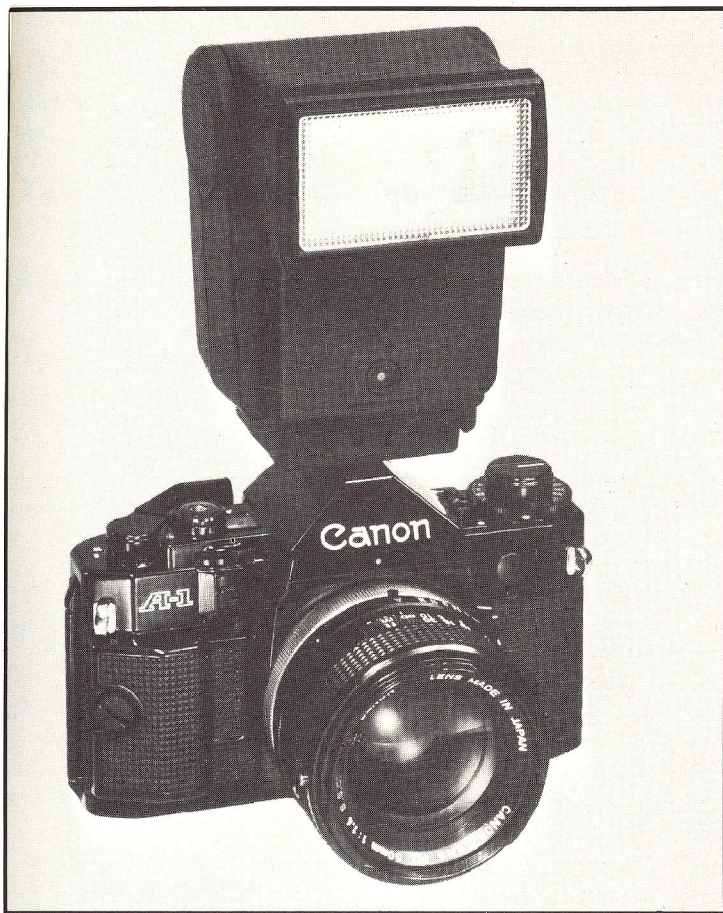

rigtigt anbragte håndgreb på højre frontside. Dette er med til at give et godt greb om kamerahuset, når motormodulet ikke er monteret. Fremtræksarmen er velformet og let at betjene med sin korte vandring. Udløseren, der er af den elektromagnetiske type, er på sit høje stade over automatikvælgeren lidt ubekvem indtil man vænner sig til den. I det hele taget volder de mange funktionsgreb og indstillinger, der er centreret omkring udløseren og fremtræksakslen, en

del problemer, da de ligger ret tæt. På trods af det er alle informationer og indstillinger let overskuelige og mulighed for fejlbetjening minimal. Til eksempel kan nævnes, at den riflede drejeknap til forvalg let kan dækkes med et lille skjold, så man ikke utilsigtet ændrer værdier ved automatikindstilling. På højre side af prismehuset er der filmfølsomheds- og eksponeringskorrektionsindstilling samt knap til annullering af søgerinformation. Filmfølsomheden er indstillelig fra 6-

En af Kvissels hurtigste cykelryttere fotografert i serie med billedfrekvens på 5 billeder pr. sekund.

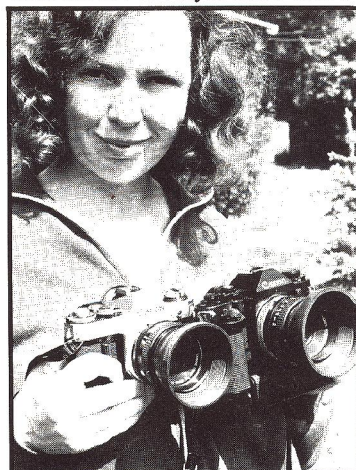
12.800 ASA, hvilket er muligt takket være A-1's ekstremt store måleområde. Lyset måles via en celle anbragt over søgerokularet og målingen er centervejet. Det dynamiske måleområde bevæger sig i 21 trin fra LV-2 til LV+18. Det betyder at Canon A-1 stadig måler lyset helt præcist selv under lysforhold, der er så mørke, at man kun lige kan stille skarpt på matskiven. Ved automatisk fotografering kan man med filmfølsomhedsringen korrigere fra automatikken i 12 trin mel-

lem plus minus 2 blændere. Desuden kan lysmålingen fastlåses ved hjælp af en lille knap ved objektivfatningen. Her sidder også palen til nedblænding og kontrol af dybdeskarphe. Det yderste led vippe op palen trykkes ind og låses automatisk. Ved denne metode skal man være opmærksom på to ting. Først at nedblændingspalen ikke er aktiveret før objektivet monteres. Desuden må man ikke føre blænderingen op i A-position når objektivet er nedblændet. Skulle dette

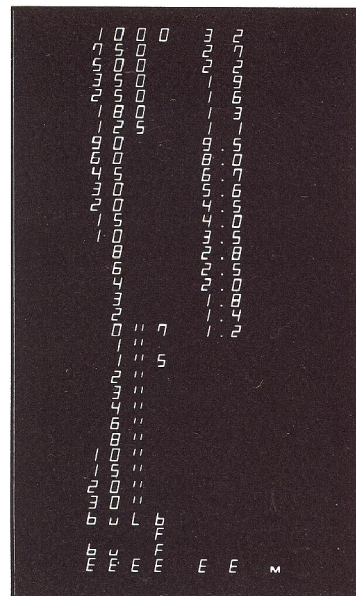
imidlertid ske vil man i søgeren blive informeret om fejlen ved seks rødt lysende og blinkende E'er. Fejlen afhjælpes ved at aktivere dobbelteksponeringspalen og dreje fremtræksarmen en enkelt gang. Denne psl sidder under fremtræksarmen og er nogenlunde let tilgængelig uden der er større risiko for fejlbetjening.

Lidt mere vanskeligt er det med hovedkontakten, der også er anbragt omkring fremtræksakslen. Her afbrydes og tændes det elektroniske kredsløb samtidig med selvdøserindstillingerne og så ligger her. De to indstillinger er med tidsforsinkelse på henholdsvis to og ti sekunder. Denne pal, som naturligvis bruges ofte, er lidt for klein og uhåndterlig især når motoren er påsat. Det samme er også gældende for automatik eller metodevælgeren, som også er lidt trangt placeret. Søgeren er derimod stor og klar og helt fri for forskellige informationer. Standardmatskiven har både microraster og snitbilledafstandsmåler. På slutningen af året vil man kunne få yderligere tre matskiver, som dog skal isættes på et autoriseret CANON VÆRKSTED:

Når selve søgerbilledet er helt fri for forstyrrende infor-

På trods af de mange muligheder og automatikformer er Canon A-1 ikke væsentlig større end »lillebroderen« Canon AE-1.

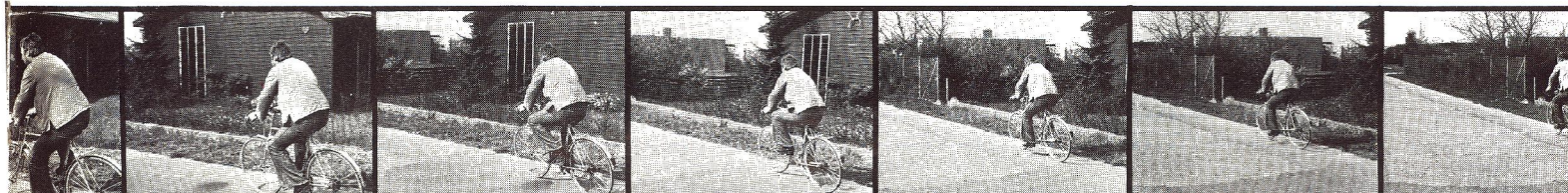
Dette er en komplet oversigt over de forskellige informationer, der vises over LED-panelet. Bemærk de halve blændetrin, f.eks. 27, 19 og 13, der arbejdes med.

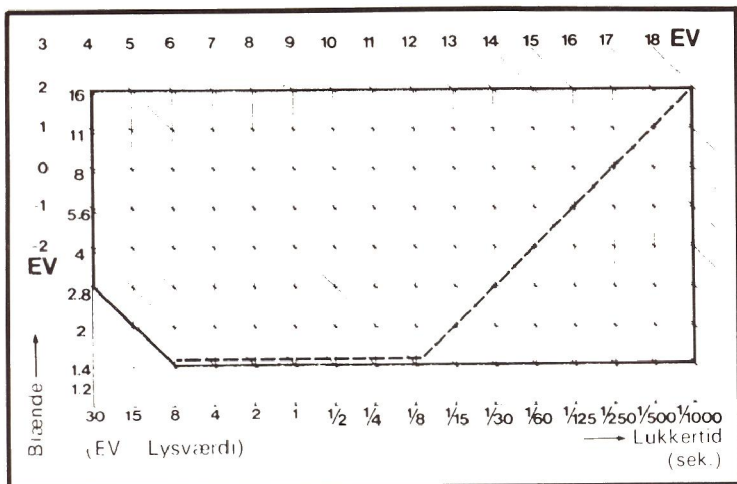
mationer skyldes det, at der under søgerfeltet er en lille pult med LED lysdiodetal eller -bogstaver. Lysdioderne aktiveres ved let nedtrykning på udløserknappen, eksponeringskontrol eller eksponeringshuske-knappen. Dioderne er meget let læselige, da de lyser med en styrke der passer til lysmængden i selve søgerbilledet.

Dette elektroniske informationscenter fortæller faktisk alt hvad man har behov for at vide under fotograferingen. Man får bl.a. oplysning om den aktuelle lukker og blændekombination, hvorvidt der er indstillet manuelt, om der er begået fejl m.m. Der er nok at holde rede på. Alligevel kan man hvis det er ønskeligt slukke LED-panelet med en knap ved prismehuset, så er der kun selve søgerbilledet at koncentrere sig om.

Automatik funktionerne

Det hedder sig at Canon A-1 har fem former for valgfri eksponeringsautomatik. Det gav mig i første omgang en del grublerier, da jeg blev stillet overfor dette postulat - det var lidt i overkanten af hvad jeg lige kunne gætte mig til. Det kan nok også diskutere-

Blænde/tid-kombinationen ved programmeret AE på en 100 ASA film.

res, da den ene af automatikfunktionerne indebærer automatisk blitzfotografering med Canons egne blitz. De andre fire, nemlig lukkertidsprioriteret AE, blædeprioriteret AE, programmeret AE og AE ved nedblænding er relevante nok. De har hver deres berettigelse og anvendelsesområde.

P-automatik

Denne automatik-indstilling er helt idiotsikker. P står sikkert for programmering hvor A-1 her kører med faste lukker og blænde kombinationer alt efter den indstillede filmfølsomhed. Denne form for automatisk eksponering er kendt fra mange små målesøgerkameraer, bl.a. Konica C35 serien.

P-automatikken har den fordel, at der er et meget stort eksponeringsområde grundet tid/blænde-kombinationen. Værdierne aflæses også her nederst i søgeren så man hele tiden har fuldt overblik over situationen.

Man er naturligvis helt overgivet til computerprogrammeringen og kan kun bryde ind via korrektionsknappen, hvis man ikke vælger anden automatindstilling.

Ideen med P-automatikken er nok først og fremmest for

problemfri fotografering hvor fastlåsning af tid eller blænde ikke er nogen nødvendighed. Næsten enhver vil kunne tage veleksponerede billeder med denne meget fleksible automatikfunktion – blot man holder øje med lukkertiderne ved fotografering på fri hånd. Selve indstillingen af den programmerede automatik foregår ved at stille metodevælgeren på Tv og dreje lukkertiderne op over 1/1000 sek til den grønne P-mærke.

AE ved nedblænding

Langt de fleste automatiske kameraer kan kun køre manuelt med nedblændet objektiv. Dette er ikke tilfældet med A-1. Man drejer blot blænderingen ud over A-indstillingen, aktiverer nedblændingspalen og stiller metodevælgeren på Av, så finder kameraet den korrekte lukkertid. Ved nedblænding bliver blænde-værdierne ikke indikeret i søgeren men kun lukkertiden. Man må selv vurdere dybdeskarpheden på matskiven eller aflæse blændingen på selve objektivet. AE ved nedblænding er fortrinsvis anvendelig ved fotografering med tilbehør til næroptagelser eller macrofotografering.

Lukkertidsprioriteret AE

Automatikvælgeren stilles på Tv og man vælger lukkertid efter optagelsens art. A-1's lukkertidsområde går fra hele 30 sek. til 1/1000 sek. Både den faste tid og blænde-værdien aflæses på LED-panelet. Bliver lyset for svagt vil værdien automatikken foretages på eksponeringskorrektionsknappen.

Blædeprioriteret AE

Her arbejder Canon A1 som f.eks. Minolta XG-2. Når metodevælgeren er stillet over på Av kommer blændetallene til syne i ruden ved siden af udløserknappen og den valgte blænde indstilles. Denne form for eksponeringsautomatik er især praktisk når man må have absolut styr over dybdeskarpheden. Går lyset ud over måleområdet, så lukkeren ikke længere kan kompensere vil lukkertiden i LED-panelet blinke.

Automatisk blitzfotografering

Sammen med Canon Speedlite 199A eller 155A er blitzfotografering med Canon A-1 ikke noget problem. Så længe objektivet er indstillet på A behøves ikke andre justeringer. Når blitzen tilsluttes i synkro-skoen styrer selve blitzen kamerafunktionerne. Der er frit valg mellem tre arbejdsblændere, og både blitzsynkroniseringstiden på 1/60 sek. og den valgte blæn-

de indstilles automatisk. Værdierne og et lille »F« (flash) indikeres over LED-dioderne. Dette sker imidlertid kun når blitzen er fuldt opladet, i modsat fald vil kameraet straks gå over til den forud indstillede eksponeringsfunktion.

Af tekniske data kan nævnes at 199A og 155A henholdsvis har ledetal på 30 og 17 ved 100 ASA og blitzfølgertider fra 0,2 til 10 sek.

Manuel indstilling

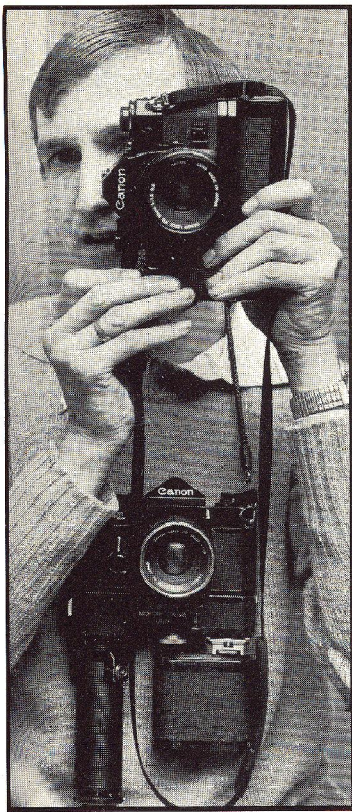
Manuel indstilling er naturligvis også mulig. Her skal metodevælgeren stå på Tv og lukkertiden indstilles. Blænderingen køres udover A-indstilling og man vælger selv blænde. Lysmåleren vil over LED-dioderne opgive den målte eksponeringskombination og samtidig bagved blændetallet indikere »M« for manuel indstilling. I denne forbindelse vil jeg lige nævne noget jeg betragter som en mangel ved at så avanceret informationssystem. Når vi nu er kommet så vidt, at kameraet ligefrem kan fortælle fotografen, at han er idiot: EEEE EE! - hvorfor har man så ikke kunnet flette et lille bogstav ind i diodesystemet, som fortæller når man har fat i korrektionsringen for enten at overbelyse eller underekspone. Jeg har endnu ikke set noget sådan ved noget automatkamera, selvom jeg synes det må være væsentligt, at man ind i mellem glemmer at stille korrektionsringen i neutralstilling igen.

Motordrive MA

Systemkameraet Canon F-1 har fået en strid konkurrent i A-1'eren, især da der nu kan fåes en rigtig motor til det nye kamera. Motordrive MA har alt hvad man kan forlange af en fin motor. Først og fremmest er den kompakt (vægt: knap 700 g incl. 12 pennlight batterier) og

Billederne illustrerer fordelene ved motoroptagelser, når det går stærkt. Foto nr. 3 har lige den action, der gør det til et godt pressebillede. (Foto Kurt Beering).

Pressefotograf Kurt Beering med Canon A-1 og F-1.

funktionel er den virkelig godt udformet. Motorenheden MA kan tilsluttes både Ni-Cd batteri og batteripakke til 12 1,5 V elementer.

Med Ni-Cd akumulatoren kommer motoren op på 4 Bill/sek. med batteripakken max. 5 bill/sek. Ved begge former for strømforsyning er kapaciteten mindst 60 ruller 135/36 film.

Under selve motoren er der indstilling til enkeltbilledfremføring samt L og H for henholdsvis lav (3,5 bill/sek.) og høj (5 bill/sek.) kontinuerlig fremføring. En smart detalje er instant-high-speed-knappen, som er anbragt så man kan aktivere den med lillefingeren. Dens funktion er, at uanset hvordan motoren er indstillet, så kan man ved hjælp af denne knap øjeblikkeligt køre op på højeste billedfremføring.

Udløseren er elektromagnetisk ligesom kamerahuset, og omkring denne sidder afbryderringen. Udover hovedudløseren på selve motorhuset er der på batteripakken også en udløser til lodret kameraholdning. En mere speciel ting er at motoren sammen med kameraets selvudløser kan bruges som intervaltimer. Man indstiller blot hovedkontakten på én af de to selvudløserintervaller, tilslutter motoren og låser kameraets udløser med en trådu-

løser. Af ekstraudstyr er der et fjernbetjeningsmodul på vej. Systemet er trådløst og rækker op til 60 m Canons Power Winder A, som kom sammen med Canon AE-1 kan også benyttes til A-1'eren, det omvendte er bare ikke muligt.

Konklusion

Canon A-1 er især med motor en udfordring for enhver fotograf, såvel professionel som amatør. Man kan godt fristes til at ryste på hovedet over den megen automatik, men er man af den magelige type, der gerne vil gøre livet lidt lettere, så finder man ud af, at det faktisk godt kan bruges. Personligt har jeg været hele registeret igennem i løbet af et par måneder jeg har haft lejlighed til at arbejde med A-1. Det var ikke fordi jeg faldt i svime over dette elektroniske vidunder, men hen ad vejen blev jeg virkelig fortrolig med apparatet. Man har jo egentlig lige det kamera, der til enhver tid kan bruges i enhver tænkelig opgave. Teknisk set er der ingen begrænsninger.

Jeg lod pressefotograf Kurt Beering tage kameraet med på jobbet et par dage for at få hans kommentar.

Indtrykket var positivt. Især den kompakte motor og de forskellige eksponeringsmoder tiltalte ham. Programmeret AE kombineret med den hurtige filmfremføring til de hurtigste snapshots, var ligefrem en fornøjelse. Selv kan jeg også tilslutte mig Beerings synspunkter og kunne udmærket have brugt mere tid på A-1. Canon A-1 bliver man nemlig ikke så let færdig med; der er kamera for alle pengene, så længe der er strøm på! Dette er nemlig mit eneste væsentlige ankepunkt; at Canon A-1 med intet eller et dårligt batteri er fuldstændig dødt. En mekanisk lukkertid ville være ønskelig.

Fra importøren har jeg netop fået oplyst, at man allerede ligger med ordrer til hen på slutningen af året. Så står Canon A-1 på ønskesedlen så er der tid til at finde de knap 4.300 kr. som kamerahus med normaloptik står i, motoren koster omkring 2.900 kr. med batteripakke. ■

Hans Rødvig